

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001010

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Янь Ян ...

2. Yang Yan

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9541-1480

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 27-02-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 4497

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Мистецтво оркестрового диригування в історичній традиції Китаю
2. The art of orchestral conducting in the historical tradition of China

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню мистецтва оркестрового диригування в історичній традиції Китаю. На відміну від європейської музичної культури, де професія диригента оркестру вже до початку XIX століття сформувалася як одна з найбільш складних виконавських спеціалізацій, у Китаї вона почала свій шлях тільки в XX столітті. До цього функцію диригента в національних інструментальних колективах Піднебесної виконував провідний соліст, який грав на струнних або духових інструментах. Активне залучення європейської музики стало відбуватися в Китаї з 20-х років XX століття. На цьому шляху особливо гостро постали проблеми створення в країні національної диригентської школи. До середини XX століття відбулися значні зміни, пов'язані з величезними досягненнями в композиторській творчості та ускладненням оркестрової музики. Якісний перехід висунув не тільки високі вимоги до оркестрового виконання, але викликав необхідність розробки цілого комплексу професійних навичок диригента. Сьогодні в Китаї існує

понад двохсот оркестрових колективів, які умовно можна поділити на два типи – західний симфонічний оркестр з європейським інструментарієм та сучасний китайський традиційний оркестр з національним інструментарієм, модернізований за принципами західного симфонічного оркестру. Професійна складова диригента симфонічного оркестру, що спирається на світові традиції, сьогодні більш розроблена і вивчена порівняно зі специфікою диригента сучасного китайського оркестру, заснованого в XX столітті на національних і західних музичних традиціях. Творчість багатьох представників китайського оркестрового диригентського мистецтва, їх цінний професійний досвід, практично не досліджені. Між тим, китайські дослідники Цзян Іцюнь, Ло Шіі, Чень Сицзе, Кан Їнчжен, Чжао Сяо Оу та інші відзначають необхідність посилення розробки теорії та методики оркестрового диригування в Китаї, спираючись на майже столітній термін розвитку цієї професії та враховуючи особливості національного музичного мистецтва. Таким чином, актуальність представленої наукової праці обумовлена відсутністю спеціального дослідження, яке визначає самобутність диригентського оркестрового мистецтва як різновиду виконавства в Китаї; необхідністю всебічного вивчення життєдіяльності видатних китайських диригентів різних поколінь; систематизації та узагальнення їх творчих досягнень та професійного досвіду. Мета дослідження – відтворення цілісної картини формування та розвитку мистецтва диригування оркестром західного (симфонічного) і національного (традиційного) типу в Китаї та узагальнення багатогранної діяльності його визначних представників. Матеріалом дослідження обрано наукові праці та історіографічні матеріали, присвячені розвитку оркестрового виконавства та життєтворчості видатних китайських диригентів, записи їх виступів на концертах, музичну публіцистику та критичну періодику, відгуки, інтерв'ю, ювілейні публікації. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що у музикознавстві вперше: – визначено самобутність оркестрового диригентського мистецтва в Китаї як роду творчості; – висвітлено та схарактеризовано основні етапи історичного розвитку оркестрового мистецтва в Китаї упродовж XX – початку XXI ст.; – простежено загальний процес творчої взаємодії китайських диригентів з двома типами оркестрів; – систематизовано історіографічні відомості щодо життєтворчості китайських митців – диригентів симфонічного оркестру європейського та національного типу, окреслено їх найбільш вагомі творчі здобутки. Набули подальшого розвитку: – диференціація типів симфонічного оркестру в Китаї – європейського та національного; – вивчення історико-культурного контексту становлення оркестрового виконавства Китаю у XX столітті; – визначення ролі творчості диригентів Лі Делуня, Хуан Іцзюня; – специфіка регіональних особливостей формування та розвитку симфонічного оркестрового виконавства Китаю. В Розділі 1 досліджується історико-культурний контекст розвитку мистецтва оркестрового диригування Китаю XX – початку XXI століття. В Розділі 2 представлена антологія мистецтва диригування симфонічним оркестром в Китаї XX – початку XXI століть. Розділ 3 присвячений видатним постатям мистецтва диригування китайським оркестром традиційних інструментів та диригентам-універсалам. У Висновках подаються підсумки дослідження. Історія китайського симфонічного оркестру XXI століття – це послідовність різноманітних змін, які стосуються і кількісного складу, і характеру використання, як окремих інструментів, цілих груп, так і їх технічні можливості. Перші професійні оркестри китайських народних інструментів було створено за образом симфонічного оркестру у 1930-ті роки, протягом ще тридцяти років відбувся процес модернізації цих колективів. Розвиток професії диригента тісно пов'язаний з історичним розвитком двох типів оркестрів в Китаї упродовж XX – початку XXI століття.

2. The dissertation is devoted to the study of the art of orchestral conducting in the historical tradition of China. In contrast to European musical culture, where the profession of an orchestra conductor was formed as one of the most complex performance specializations before the beginning of the 19th century, in China it began its journey only in the 20th century. Prior to that, the leading soloist who played string or wind instruments performed the function of conductor in the national instrumental ensembles of the Celestial Empire. Active involvement of European music began to take place in China from the 20s of the 20th century. On this path, the problems of creating a national conducting school in the country became particularly acute. By the middle of the 20th century, there were significant changes associated with huge achievements in composers' work and the complexity of orchestral music. The qualitative transition not only made high demands on orchestral performance, but also made

it necessary to develop a whole set of professional skills of the conductor. Today, there are more than two hundred orchestra groups in China, which can be conventionally divided into two types – the Western symphony orchestra with European instruments and the modern Chinese traditional orchestra with national instruments, modernized according to the principles of the Western symphony orchestra. The professional component of a symphony orchestra conductor, based on world traditions, is today more developed and studied compared to the specifics of a conductor of a modern Chinese orchestra, founded in the 20th century on national and Western musical traditions. The creativity of many representatives of the Chinese orchestral conducting art, their valuable professional experience, is practically not explored. Meanwhile, Chinese researchers Jiang Yiqun, Luo Shiyi, Chen Xijie, Kang Yinzhen, Zhao Xiao Ou and others note the need to strengthen the development of the theory and methodology of orchestral conducting in China, based on the almost century-old development of this profession and taking into account the peculiarities of the national musical art. Thus, the relevance of the presented scientific work is due to the lack of a special study that determines the identity of conducting orchestral art as a type of performance in China; the need for a comprehensive study of the life activities of prominent Chinese conductors of different generations; systematization and generalization of their creative achievements and professional experience. The purpose of the study is to reproduce a complete picture of the formation and development of the art of orchestra conducting of the Western (symphonic) and national (traditional) type in China and to generalize the multifaceted activities of its prominent representatives. Scientific works and historiographical materials devoted to the development of orchestral performance and creative life of prominent Chinese conductors, recordings of their performances at concerts, music journalism and critical periodicals, reviews, interviews, anniversary publications were selected as research material. The scientific novelty of the obtained results is that for the first time in musicology: – the originality of orchestral conducting art in China as a kind of creativity is determined; – the main stages of the historical development of orchestral art in China during the 20th and early 21st centuries are highlighted and characterized; – the general process of creative interaction of Chinese conductors with two types of orchestras is traced; – systematized historiographical information on the creative life of Chinese artists – conductors of symphony orchestras of the European and national type, outlined their most important creative achievements. Acquired further development: – differentiation of types of symphony orchestra in China – European and national; – study of the historical and cultural context of the development of orchestral performance in China in the 20th century; – definition of the role of creativity of conductors Li Delun, Huang Yijun; – specificity of regional features of the formation and development of symphonic orchestra performance in China. Chapter 1 examines the historical and cultural context of the development of the art of orchestral conducting in China in the 20th – early 21st centuries. Chapter 2 reveals the anthology of symphony orchestra conducting in China in the 20th and early 21st centuries. Chapter 3 is devoted to outstanding figures in the art of conducting the Chinese traditional instrument orchestra and universal conductors. The results of the study are presented in the Conclusions. The history of the Chinese symphony orchestra of the 20th century is a sequence of various changes that concern both the quantitative composition and the nature of the use of individual instruments, entire groups, and their technical capabilities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Янь Ян. Діяльність китайських оркестрів традиційних інструментів нового типу в 1960-ті – 1970-ті роки. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Харків, 2018. Вип. 49. С. 198-211.
- Янь Ян. Формування китайського оркестру традиційних інструментів нового типу в 1920-і – 1930-і роки. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Харків, 2018. Вип. 50. С. 198-211.
- Янь Ян. Визначальні аспекти формування диригентського виконавства в Китаї. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Харків, 2021. Вип. 60. С. 184-199.
- Yan Yang. Ways of Development of the Shanghai Symphony Orchestra (on the 140th Anniversary of its Foundation). The European Journal of Arts. Premier Publishing s.r.o. Vienna. № 3, 2019. P. 55-63.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Маріанна Станіславівна
2. Marianna Chernyavska

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8379-5536

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Качмарчик Володимир Петрович

2. Volodymyr Kachmarchyk

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1877-9767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Вячеслав Геннадійович

2. Vjacheslav Boiko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2928-3481

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчар Олександр Павлович

2. Oleksandr Ovchar

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1274-2362

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

